

6/²²/1997
PAŹDZIERNIK-LISTOPAD

BIULETYN

Bankowego Funduszu Gwarancyjnego

Niniejsza publikacja wydawana jest na podstawie
§ 10 pkt 2 ust. 6 Statutu Bankowego Funduszu
Gwarancyjnego nadanego Rozporządzeniem Rady
Ministrów z dnia 28 lutego 1995 r.
(Dziennik Ustaw z dnia 6 marca 1995 r. Nr 21, poz. 113)

Wydawca:

Bankowy Fundusz Gwarancyjny
Plac Defilad 1
00-901 Warszawa
tel. 693 68 10, fax 693 70 61

ISSN 1234-7914

SPIS TREŚCI

Uchwały Rady BFG

Uchwała nr 30/97 Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z dnia 23 października 1997 r. w sprawie stanowiska Rady Funduszu dot. postępowania w przypadku skierowania do Rady BFG odwołania banku od decyzji Zarządu odmawiającej przyznania zwrotnej pomocy finansowej na samodzielną sanację lub na połączenie lub przejęcie innego banku..... 3

Uchwała nr 33/97 Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z dnia 20 listopada 1997 r. w sprawie ustalenia na rok 1998 stawek procentowych określających wysokość funduszy ochrony środków gwarantowanych, tworzonych przez podmioty objęte obowiązkowym systemem gwarantowania..... 6

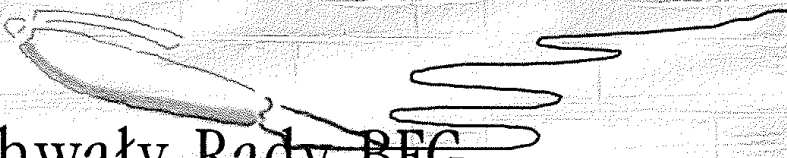
Uchwała nr 34/97 Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z dnia 20 listopada 1997 r. w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej obowiązkowej opłaty rocznej na rok 1998 wnoszonej na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego przez podmioty objęte obowiązkowym systemem gwarantowania oraz terminu jej wniesienia..... 7

Uchwała Zarządu BFG

Uchwała nr 89/29-G/97 Zarządu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z dnia 4 listopada 1997 r. w sprawie przekazania syndykowi masy upadłości Banku Spółdzielczego w Dubience kwot na wypłatę środków gwarantowanych..... 8

Stanowisko Zarządu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w sprawie udzielenia przez Fundusz pomocy na przejęcie banków po ich formalnoprawnym połączeniu..... 13

Orzeczenie Sądu Wojewódzkiego w sprawie zasadności roszczeń wobec Bankowego Funduszu Gwarancyjnego o zapłatę kwot gwarantowanych z tytułu posiadania oszczędnościowych bonów lokacyjnych..... 14

Uchwały Rady BFG

Uchwała nr 30/97

Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego
z dnia 23 października 1997 r.

w sprawie stanowiska Rady Funduszu dot. postępowania w przypadku skierowania do Rady BFG odwołania banku od decyzji Zarządu odmawiającej przyznania zwrotnej pomocy finansowej na samodzielną sanację lub na połączenie lub przejęcie innego banku.

Na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, Rada Funduszu uchwała, co następuje:

§ 1.

Rada Funduszu przyjmuje *Stanowisko Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w sprawie postępowania Rady Funduszu w przypadku skierowania do Rady BFG odwołania banku od uchwały Zarządu BFG odmawiającej przyznania zwrotnej pomocy finansowej na samodzielną sanację lub na połączenie lub przejęcie innego banku, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.*

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Rada
Bankowego Funduszu Gwarancyjnego

Stanowisko Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego

w sprawie postępowania Rady Funduszu w przypadku skierowania do Rady BFG odwołania banku od uchwały Zarządu BFG odmawiającej przyznania zwrotnej pomocy finansowej na samodzielną sanację lub na połączenie lub przejęcie innego banku.

1. W świetle obowiązujących regulacji prawnych, w szczególności art. 7 ust. 2 ustawy o BFG i § § 12-18 obowiązującego dotychczas statutu BFG, Rada Bankowego Funduszu Gwarancyjnego nie jest organem odwoławczym od uchwał podejmowanych przez Zarząd Funduszu. Podejmowanie decyzji o udzieleniu zwrotnej pomocy finansowej zgodnie z zasadami określonymi w art. 19 i art. 20 ustawy, należy do wyłącznej kompetencji Zarządu, z zastrzeżeniem § 16 ust. 2 dotychczasowego statutu. Tak więc wyłącznie gdy wysokość wnioskowanej przez bank pomocy przekracza kwotę określoną § 16 statutu, wymagane jest dla ważności uchwały Zarządu zasięgnięcie opinii Rady Funduszu.
2. Ani ustawa o BFG, ani statut Funduszu nie przewidują żadnych procedur odwoławczych, które umożliwiłyby Radzie podjęcie uchwały w trybie odwoławczym. Rada nie jest więc uprawniona do uchylenia uchwały Zarządu w trybie odwoławczym.
3. Rada Funduszu ma możliwości, a nawet obowiązek uchylenia lub zawieszenia każdej uchwały Zarządu sprzecznej z prawem lub uchwałą Rady, co przewiduje *expressis verbis* § 13 pkt 2 dotychczasowego statutu. W takich przypadkach Rada wszczyna stosowną procedurę (np. podejmuje uchwałę w sprawie uchylenia uchwały Zarządu) z własnej inicjatywy. Nie jest tu wymagany ani wniosek, ani odwołanie, ani zainicjowanie procedury przez jakąkolwiek osobę trzecią - instytucję zewnętrzną, wnioskujący bank, Zarząd czy jednostki organizacyjne Funduszu.

Uchylenie w tym trybie uchwały Zarządu w sprawie udzielenia pomocy mogłoby dotyczyć na przykład sytuacji w której Zarząd uchwaliłby udzielenie pomocy dla podmiotu nie spełniającego warunków określonych art. 4 ust. 2 i art. 20 ustawy o BFG tzn. w przypadku niespełnienia wymogu zagrożenia wypłacalności banku, braku pozytywnej opinii Prezesa NBP o programie postępowania uzdrawiającego lub o celowości przejęcia, połączenia lub zakupu akcji, uchwalenia pożyczki w wysokości przekraczającej kwotę środków gwarantowanych, braku uzależnienia udzielenia pomocy od wykorzystania dotychczasowych funduszy własnych banku.

Uchyleniu lub zawieszeniu wykonania mogłaby także ulec uchwała Zarządu sprzeczna z uchwałami Rady określającymi zasady i formy oraz warunki i tryb udzielania pomocy - przewidująca np. inną karencję, czas i oprocentowanie pożyczki niż uchwalone przez Radę jako maksymalne warunki pomocy. O ile więc uchwały Zarządu BFG o odmowie udzielenia pomocy obarczone byłyby wymienionymi wadami, wówczas istniałaby podstawa do uchylenia przez Radę uchwał Zarządu. Należy jednak podkreślić, że mogłoby to nastąpić wyłącznie przy zaistnieniu wyżej wymienionych okoliczności.

4. Rada Funduszu - zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o BFG oraz § § 13 i 14 dotychczasowego statutu BFG - sprawuje nadzór i kontrolę nad działalnością Funduszu. Działając w tym obszarze Rada może odnieść się do każdej uchwały i czynności Zarządu bądź jego członków, z własnej inicjatywy i w każdej chwili.

W ramach tej kompetencji Rada może także ocenić Zarząd z punktu widzenia działalności pomocowej, bez względu na to czy chodzi o pomoc wymagającą opinii Rady, czy też udzielaną na podstawie wyłącznej decyzji Zarządu. Przedmiotem takiej oceny mogą być zarówno wymagania formalne, jak i przesłanki merytoryczne podjętych decyzji. Realizując funkcję nadzoru, Rada może w szczególności żądać wyjaśnienia i pogłębionego uzasadnienia podjętych uchwał. Konsekwencją działania Rady w tym trybie może być podjęcie uchwały zawierającej stanowisko, w którym Rada zawrze swoją ocenę podejmowanych przez Zarząd uchwał. Należy jednak mieć na względzie, że nie musi to dotyczyć każdego przypadku, bowiem Rada nie może zastępować Zarządu w podejmowaniu decyzji leżących w obszarze jego kompetencji. Jej obowiązkiem jest jednak reagowanie na wszelkie sygnały w celu eliminowania nieprawidłowości w pracy Funduszu.

Warszawa, dnia 23 października 1997 r.

Rada
Bankowego Funduszu Gwarancyjnego

Uchwała nr 33/97

Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego
z dnia 20 listopada 1997 r.

w sprawie ustalenia na rok 1998 stawek procentowych określających wysokość funduszy ochrony środków gwarantowanych, tworzonych przez podmioty objęte obowiązkowym systemem gwarantowania.

Na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 5 oraz art. 25 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 1995 r. Nr 4, poz. 18 z późniejszymi zmianami) oraz § 15 ust. 2 i 3 statutu Funduszu, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lutego 1995 r. w sprawie nadania statutu Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu (Dz. U. Nr 21, poz. 113 oraz z 1997 r., Nr 126, poz. 808), Rada Funduszu uchwała, co następuje:

§ 1.

Ustala się stawki procentowe na rok 1998 określające wysokość funduszy ochrony środków gwarantowanych, tworzonych przez podmioty objęte systemem gwarantowania, w wysokości:

- 1) 0,05% w odniesieniu do banków: Powszechna Kasa Oszczędności - Bank Państwowy, Polska Kasa Opieki SA i Bank Gospodarki Żywnościowej SA,
- 2) 0,10% w odniesieniu do pozostałych podmiotów, nie wymienionych w pkt 1, objętych obowiązkowym systemem gwarantowania środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych.

§ 2.

Podstawą ustalenia wysokości funduszu ochrony środków gwarantowanych, o którym mowa w § 1, jest suma środków pieniężnych zgromadzonych w banku (zrzeszeniu regionalnym) na wszystkich rachunkach, stanowiąca podstawę obliczania kwoty rezerwy obowiązkowej, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

§ 3.

Podmioty, o których mowa w § 1, obowiązane są utworzyć - na zasadach określonych w art. 25 i art. 26 ustawy o BFG - fundusz ochrony środków gwarantowanych na rok 1998 w dniu 2 stycznia 1998 r. według stanu środków, o których mowa w § 2, za październik 1997 r.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Rada
Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

Uchwała nr 34/97

Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego
z dnia 20 listopada 1997 r.

w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej obowiązkowej opłaty rocznej na rok 1998 wnoszonej na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego przez podmioty objęte obowiązkowym systemem gwarantowania oraz terminu jej wniesienia.

Na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 5 oraz art. 13 i 14 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 1995 r. Nr 4, poz. 18 z późniejszymi zmianami) oraz § 15 statutu Funduszu, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lutego 1995 r. w sprawie nadania statutu Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu (Dz. U. Nr 21, poz. 113 oraz z 1997 r., Nr 126, poz. 808), Rada Funduszu uchwała, co następuje:

§ 1.

Ustala się obowiązkową opłatę na rok 1998 w wysokości:

- 1) 0,28% sumy aktywów bilansowych, gwarancji i poręczeń ważonych ryzykiem oraz 0,14% ważonych ryzykiem zobowiązań pozabilansowych pomniejszonych o gwarancje, poręczenia i linie kredytów przyrzeczonych - dla podmiotów objętych systemem gwarantowania, z zastrzeżeniem pkt 2,
- 2) 0,14% sumy aktywów bilansowych, gwarancji i poręczeń ważonych ryzykiem oraz 0,07% ważonych ryzykiem zobowiązań pozabilansowych pomniejszonych o gwarancje, poręczenia i linie kredytów przyrzeczonych - dla banków: Polska Kasa Opieki SA, Powszechna Kasa Oszczędności - Bank Państwowy oraz Banku Gospodarki Żywnościowej SA.

§ 2.

Podstawą wyliczenia kwoty obowiązkowej opłaty rocznej jest stan aktywów i zobowiązań pozabilansowych ważonych ryzykiem, o których mowa w § 1, w dniu 31 grudnia 1997 roku.

§ 3.

Kwota obowiązkowej opłaty wnoszona przez banki, ustalona zgodnie z § 1 i § 2 uchwały, ulega - na podstawie art. 13 ust. 3a ustawy o BFG - pomniejszeniu o 30%.

§ 4.

Podmioty objęte systemem gwarantowania, o których mowa w § 1, wnoszą opłatę obowiązkową w wysokości, o której mowa w § 3, w terminie do dnia 16 marca 1998 roku.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Rada
Bankowego Funduszu Gwarancyjnego

Uchwała Zarządu BFG

Uchwała nr 89/29-G/97

Zarządu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego
z dnia 4 listopada 1997 r.

**w sprawie przekazania syndykowi masy upadłości Banku Spółdzielczego
w Dubience (woj. chełmskie) kwot na wypłatę środków gwarantowanych**

Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz.U. z 1995 r. Nr 4, poz. 18 i Nr 133 poz. 654, z 1997 r. Nr 24, poz. 119, Nr 79, poz. 484 i Nr 85, poz. 538) - zwanej dalej ustawą, Zarząd Bankowego Funduszu Gwarancyjnego uchwala co następuje:

§ 1

1. Przekazać syndykowi masy upadłości Banku Spółdzielczego w Dubience na wypłatę środków gwarantowanych kwotę 491.057,53 zł (słownie: czterysta dziewięćdziesiąt jeden tysięcy pięćdziesiąt siedem złotych pięćdziesiąt trzy grosze).
2. Dokonać wypłaty kwoty wymienionej w ust. 1 ze środków Bankowego Funduszu Gwarancyjnego odzyskanych z mas upadłości banków.

§ 2

Szczegółowe zasady dokonywania przez syndyka masy upadłości wypłat środków gwarantowanych określone zostały w załączniku nr 1 do uchwały.

§ 3

Zarząd Bankowego Funduszu Gwarancyjnego sprawuje bieżącą kontrolę przestrzegania przez syndyka warunków wypłat środków gwarantowanych w trybie art. 28 ust. 6 ustawy.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd
Bankowego Funduszu Gwarancyjnego

SZCZEGÓŁOWE ZASADY DOKONYWANIA PRZEZ SYNDYKA MASY UPADŁOŚCI WYPŁAT ŚRODKÓW GWARANTOWANYCH

§ 1

Użyte w treści określenia oznaczają:

- 1) syndyk - syndyka masy upadłości lub zarząd podmiotu objętego obowiązkowym systemem gwarantowania w rozumieniu art. 27 ust. 2 ustawy,
- 2) terminarz - terminarz wypłat, o którym mowa w art. 28 ust. 3 ustawy
- 3) bank - podmiot objęty obowiązkowym systemem gwarantowania.

§ 2

1. Po otrzymaniu niniejszej uchwały, syndyk zobowiązany jest do otwarcia rachunku bankowego, albo wydzielenia w ramach rachunku bankowego na którym zgromadzone są środki masy upadłości, subkonta, na którym zdeponowane będą wyłącznie kwoty przekazane przez Fundusz na wypłatę środków gwarantowanych.
2. Niezwłocznie po otwarciu rachunku, o którym mowa w ust. 1 syndyk podaje Zarządowi Funduszu nazwę banku, w którym został otwarty oraz jego numer.
3. Zarząd Funduszu może nie wyrazić zgody na przekazanie kwot na rachunek wskazany przez syndyka i wskazać bank, w którym syndyk powinien otworzyć rachunek.

§ 3

1. Terminarz wypłat zatwierdzony przez Zarząd Funduszu wraz z informacją o miejscu ich dokonywania oraz wymaganych dokumentach, o których mowa w § 8, syndyk podaje do publicznej wiadomości przez wywieszenie w miejscach obsługi klientów banku, w miejscu dokonywanych wypłat, a także przez ogłoszenie w lokalnej prasie.
2. Terminarz nie może zawierać informacji stanowiących tajemnicę bankową.

§ 4

Wypłata środków gwarantowanych następuje zgodnie z terminarzem, o którym mowa w § 3, w oparciu o listę wypłat sporządzaną na podstawie listy deponentów. Listę wypłat sporządza syndyk w formie wydruku komputerowego przy wykorzystaniu programu „Syndyk”.

§ 5

1. Po otrzymaniu kwot na wypłatę środków gwarantowanych, syndyk przystępuje do wypłat zgodnie z zatwierdzonym terminarzem.
2. Do wykonywania poszczególnych czynności związanych z realizacją wypłat syndyk może upoważnić pracowników pozostających w jego dyspozycji.
3. Syndyk zobowiązany jest do zapewnienia ochrony w czasie transportu środków pieniężnych i w miejscu prowadzenia wypłat.

§ 6

1. Na zasadach określonych w niniejszej uchwale dokonuje się wypłat deponentom, ich pełnomocnikom albo następcom prawnym.
2. Wypłaty środków gwarantowanych syndyk dokonuje również na wniosek organu egzekucyjnego, na podstawie tytułu egzekucyjnego uprawniającego do zajęcia środków gwarantowanych deponenta.

§ 7

1. Wypłaty dokonywane są w formie gotówkowej w lokalu banku lub w innym miejscu określonym przez syndyka za zgodą Zarządu Funduszu.
2. Na wniosek deponenta wypłata może zostać dokonana:
 - a) przelewem na rachunek bankowy wskazany przez deponenta,
 - b) przekazem pocztowym na adres deponenta.

§ 8

1. Dokonując wypłaty należy sprawdzić dowód tożsamości deponenta, w przypadku wypłaty dokonywanej przedstawicielowi deponenta nie będącego osobą fizyczną, również dokument potwierdzający umocowanie do odbioru środków gwarantowanych, który syndyk załącza do listy wypłat.
2. Wypłata pełnomocnikowi lub następcy prawnemu deponenta następuje odpowiednio na podstawie:
 - 1) pełnomocnictwa, o ile umocowanie do podjęcia środków gwarantowanych nie wynika z dokumentacji rachunku, lub
 - 2) odpisu dokumentu potwierdzającego tytuł prawny do odbioru wypłaty z tytułu gwarancji.
3. Dokumenty o których mowa w ust. 2 syndyk dołącza do listy wypłat.
4. Syndyk lub upoważniona przez niego osoba potwierdza dokonanie wypłaty własnym podpisem na liście wypłat.
5. Deponent kwituje odbiór wypłaty na liście wypłat.
6. W przypadku dokonania wypłaty w sposób określony w § 7 ust. 2, syndyk umieszcza odpowiednią adnotację na liście wypłat dołączając kopię dokonanego przelewu lub przekazu.

§ 9

Syndyk nie może wstrzymać wypłaty deponentowi, którego tożsamość została potwierdzona, a kwota środków gwarantowanych została prawidłowo obliczona w oparciu o księgi bankowe.

§ 10

1. W przypadku nie zgłoszenia się deponenta w dniu określonym w terminarzu, syndyk wzywa deponenta listem poleconym do odbioru należnych mu kwot, wyznaczając dodatkowy termin wypłaty.
2. Termin o którym mowa w ust. 1 nie może być dłuższy niż 7 dni od ostatniego dnia wypłat określonego w terminarzu.
3. Postanowień ust. 1 nie stosuje się jeżeli kwota środków gwarantowanych należna deponentowi jest niższa od kosztów wysyłki listu poleconego.

§ 11

1. Dokonując wypłat, syndyk w pierwszej kolejności wykorzystuje środki płynne masy upadłości oraz utworzony przez bank fundusz ochrony środków gwarantowanych.
2. Syndyk może rozpocząć finansowanie wypłat ze środków przekazanych mu przez Fundusz z chwilą dokonania wypłat w łącznej kwocie odpowiadającej wysokości środków płynnych pomniejszonych o wydatki określone w art. 27 ust. 1 pkt. 4 ustawy.
3. Suma dokonanych przez syndyka wypłat środków gwarantowanych nie może przekroczyć sumy kwot :
 - 1) wchodzących w skład masy upadłości płynnych środków banku, tj.
 - a) środków w kasie;
 - b) środków na rachunkach w innych bankach;
 - c) kwot rezerw obowiązkowych;
 - d) wartości skarbowych papierów wartościowych i bonów pieniężnych NBP z uwzględnieniem art. 28 ust. 2 pkt 1 ustawy
 - 2) odpowiadających wysokości utworzonego przez bank funduszu ochrony środków gwarantowanych, pomniejszonego o wpłaty dokonane z tytułu podjętych uchwał Zarządu Funduszu w sprawie przekazania kwot na wypłatę środków gwarantowanych,
 - 3) kwoty przekazanej syndykowi przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny na wypłatę środków gwarantowanych.

§ 12

1. Kwota pobrana z rachunku o którym mowa w § 2, powinna odpowiadać wysokości wypłat przewidywanych w danym dniu.
2. W przypadku nie wypłacenia danego dnia pełnej przewidywanej kwoty, kwota pobrana z rachunku, o którym mowa w § 2 w dniu następnym nie może być wyższa od różnicy pomiędzy wysokością wypłat przewidywanych w danym dniu, a sumą niewypłaconych środków w dniu poprzednim.

§ 13

Syndyk zawiadamia Zarząd Funduszu o zakończeniu wypłat i przekazuje Funduszowi w terminie 21 dni od zakończenia wypłat:

- 1) listę wypłat, w formie wydruku komputerowego (każda strona winna zostać podpisana przez syndyka) oraz na nośniku magnetycznym (dyskietka),
- 2) listę deponentów, którzy nie odebrali środków gwarantowanych, sporządzoną przy wykorzystaniu programu komputerowego „Syndyk”; w formie wydruku komputerowego oraz na nośniku magnetycznym (dyskietka),
- 3) kwoty nie wypłacone deponentom oraz kwoty uzyskane przez syndyka tytułem odsetek naliczonych przez bank od kwot przekazanych przez Fundusz na wypłatę środków gwarantowanych; kwoty te syndyk przekazuje na rachunek Bankowego Funduszu Gwarancyjnego Nr 10101023-710000-131 w Głównym Oddziale Walutowo-Dewizowym Narodowego Banku Polskiego w Warszawie,
- 4) kopie wyciągów bankowych oraz zestawienie operacji na rachunku, na którym zdeponowane były kwoty na wypłatę środków gwarantowanych,
- 5) kopie dokumentów potwierdzających dokonanie wypłaty w sposób określony w § 7 ust. 2, według kolejności na liście wypłat,

- 6) oryginały lub kopie potwierdzenia wysłanych wezwań, o których mowa w § 10 ust. 1, uszeregowane według kolejności na liście wypłat,
- 7) sprawozdanie z przebiegu wypłat, które winno zawierać:
- a) sumę wypłaconych środków,
 - b) sumę środków pozostałych do wypłaty,
 - c) liczbę deponentów, którym wypłacono środki gwarantowane,
 - d) liczbę deponentów, którzy nie podjęli środków gwarantowanych,
 - e) liczbę osób zatrudnionych przy wypłatach wraz ze wskazaniem sumy faktycznie poniesionych kosztów ich wynagrodzeń,
 - f) określenie wysokości kosztów ubezpieczenia i ochrony wypłat oraz kosztów transportu gotówki,
 - g) określenie wysokości innych od wskazanych w lit. e i f kosztów poniesionych przez syndyka w związku z prowadzeniem wypłat,

Stanowisko Zarządu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w sprawie udzielania przez Fundusz pomocy na przejęcie banków po ich formalnoprawnym połączeniu

Z uwagi na sprecyzowanie w przepisach ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym celu pomocy, Bankowy Fundusz Gwarancyjny może udzielić pomocy finansowej na przejęcie banku jedynie przed formalnoprawnym połączeniem się banków (wpis do właściwego rejestru sądowego/akt notarialny nabycia przedsiębiorstwa bankowego).

Uznać należy, że wyrażona wyżej zasada odnosi się do momentu podejmowania decyzji, czyli daty uchwały Zarządu Funduszu w sprawie udzielenia pomocy.

W tym bowiem już momencie, zgodnie z regulacjami ustawowymi i wewnętrznymi Funduszu następuje wykonanie ustawowych zadań BFG.

Oznacza to, że o ile przejęcie/połączenie się banków nastąpiłoby przed podjęciem przez Zarząd Funduszu uchwały, udzielenie pomocy byłoby sprzeczne z przepisami ustawy.

Przyjmując powyższe stanowisko Zarząd Funduszu dodatkowo uwzględnił następujące argumenty.

Stosownie do art. 1 ust. 2 ustawy o BFG pomoc może być udzielana bankom w sytuacjach zagrożenia wypłacalności. Jednym ze sposobów usuwania tego stanu, przewidzianych przez ustawę o BFG jest przejęcie banku o zagrożonej wypłacalności - przez inny bank.

Przejęcie banku likwiduje stan zagrożenia wypłacalności banku przejmowanego, a więc w momencie podejmowania przez Zarząd Funduszu uchwały o udzieleniu pomocy już po przejęciu/połączeniu się banków, brak byłoby ustawowo określonej przesłanki warunkującej udzielenie pomocy.

Ponadto nie do spełnienia byłby warunek przedstawienia Funduszowi sprawozdań finansowych obu banków **przed** udzieleniem pomocy, zawarty w art. 20 pkt. 1 ustawy o BFG, bowiem po połączeniu się tych banków mamy do czynienia już tylko z jednym (powiększonym) bankiem.

Zarząd
Bankowego Funduszu Gwarancyjnego

Orzeczenie Sądu Wojewódzkiego w sprawie zasadności roszczeń wobec Bankowego Funduszu Gwarancyjnego o zapłatę kwot gwarantowanych z tytułu posiadania oszczędnościowych bonów lokacyjnych.

W pozwie wniesionym do Sądu Rejonowego w Z przeciwko Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu w Warszawie i Spółdzielczemu Bankowi w upadłości, powód K domagał się zasądzenia od pozwanych kwoty 900 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 20.3.96 r. i kosztami procesu.

Żądanie swoje uzasadnił tym, iż kwota dochodzona pozwem należy mu się z tego tytułu, iż nabył w pozwanym banku bony lokacyjne od tej wartości nominalnej, których nie mógł zrealizować z uwagi na ogłoszenie upadłości banku.

Pozwany Bank wniósł o oddalenie powództwa podnosząc, iż od 26.7.96 r. ogłoszono jego upadłość zatem po tej dacie dochodzenie przez powoda roszczeń w procesie cywilnym jest sprzeczne z przepisami prawa upadłościowego, albowiem prowadziłoby do pokrzywdzenia innych właścicieli. Powód w takim wypadku może dochodzić swych wierzytelności tylko w ramach postępowania upadłościowego i szukać zaspokojenia z masy upadłości.

Pozwany BFG żądał oddalenia powództwa zarzucając, iż jest ono w stosunku do niego bezzasadne z uwagi na uimiennienie bonów lokacyjnych powoda w okresie zawieszenia działalności banku albowiem czynność taka była sprzeczna z treścią art. 109 Prawa Bankowego i miała na celu obejście przepisów ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym określającej krąg uprawnionych do świadczeń gwarancyjnych.

Sąd Rejonowy w Z ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Powód do marca 1996 r. zgromadził 10 bonów lokacyjnych Spółdz. Banku każdy o wartości 100 zł.

Zgromadzone przez powoda bony miały charakter dowodów na okaziciela uprawniających do uzyskania prócz sumy nominalnej w chwili realizacji bonu także do odsetek w/g stopy procentowej obowiązującej zgodnie z uchwałą zarządu banku w sprawie oprocentowania lokat terminowych.

W dniu 20.3.96 r. powód zgłosił się do pozwanego banku celem realizacji bonów i dowiedział się, że działalność banku została zawieszona. Pozwany odmówił realizacji bonów powoda, a jedynie uimiennił te bony zaznaczając na nich stemplem datę przedstawienia bonów do realizacji i wpisując powoda na listę wierzycieli, którzy nie uzyskali zaspokojenia.

W dniu 26.7.96 r. Sąd Wojewódzki w Z ogłosił upadłość Spółdz. Banku.

Powód zgłaszał swoją wierzytelność do masy upadłości.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Rejonowy zważył co następuje:

w odniesieniu do pozwanego Spółdzielczego Banku w upadłości, Sąd rozpoznając sprawę podzielił pogląd Sądu Najwyższego, który w uchwale z dnia 3.3.92 r. w sprawie III CZP 92/92 OSN z 92 r. nr 10 poz. 188/orzekł, iż pozew wniesiony po ogłoszeniu upadłości o należność dotyczącą jej masy podlega odrzuceniu. W uzasadnieniu cyt. uchwały SN powołał się na brzmienie art. 60 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24.8.34 r. Prawo upadłościowe/Dz. U. z 1991 r. Nr 118 poz. 512/, zgodnie z którym wszelkie postępowanie dotyczące mienia wchodzącego w skład masy upadłości w tym także sądowe, może być wszczęte i dalej prowadzone wyłącznie przez syndyka lub przeciw niemu.

Sąd podzielił zdanie Sądu Najwyższego, iż sformułowanie cyt. artykułu jest normą o charakterze procesowym wyłączającą możliwości skutecznego zainicjowania jakiegokolwiek postępowania sądowego z udziałem upadłego o mienie określone w tym przepisie. Idzie tu zatem o niemożność rozpoznania przez Sąd w określonym czasie określonych spraw cywilnych czyli w istocie rzeczy o przejściowy brak drogi sądowej.

Wobec powyższego stanowiska z uwagi na treść art. 199 § 1 kpc pozew wobec Spółdzielczego Banku w upadłości należało odrzucić.

W odniesieniu do pozwanego Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w Warszawie, podstawę jego odpowiedzialności stanowi ustawa z dnia 14.12.94 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym /Dz. U. z 1995 r. nr 4 poz. 8 z późn. zm./. W art. 22 pkt 2 cyt. ustawy stwierdza się, iż przedmiotem gwarancji jest wierzytelność deponenta w związku z którą z dniem spełnienia warunków gwarancji nabywa on w stosunku do Funduszu na warunkach określonych w ustawie uprawnienia do świadczenia pieniężnego.

Za dzień spełnienia warunków gwarancji uznać należy w przedmiotowej sprawie dzień, w którym powód udał się do banku w celu zrealizowania swoich bonów, a bank odmówił realizacji z uwagi na utratę możliwości wypłaty środków zgromadzonych od deponentów /art. 21 cyt. ustawy/.

Zgodnie z art. 23 pkt 2 ust. 1 cyt. ustawy obowiązkowy system gwarantowania środków pieniężnych obejmuje środki gwarantowane w wysokości równowartości w złotych 1.000 ECU - w 100 % wartości środków gwarantowanych łącznie z odsetkami naliczonymi do dnia spełnienia warunków gwarancji. Wierzytelność powoda mieści się w w/w grupie środków gwarantowanych.

Pojęcie środków gwarantowanych zawiera art. 2 pkt 2 cyt. ustawy, w którym stwierdza się, że są to środki pieniężne zgromadzone w banku objętym ustawowym systemem gwarantowania zgromadzone na rachunkach bankowych przez tego samego deponenta, na które wystawiono dowody imienne.

Nie ulega zdaniem Sądu wątpliwości, iż powód występując ze swym roszczeniem spełnił warunki o których mowa wyżej. Był on posiadaczem bonów lokacyjnych które stanowiły dowód ulokowania przez niego środków pieniężnych w banku. Jednocześnie z chwilą zgłoszenia bonów do realizacji nabyły one charakter dowodów imiennych.

Powyższych przesłanek przesądzających o zasadności roszczenia powoda, pozwany BFG w toku procesu nie kwestionował.

Jedynym zarzutem podnoszonym przez pozwanego BFG był w zasadzie zarzut uimiennienia bonów lokacyjnych przez bank w okresie zawieszenia działalności.

Okoliczność ta zdaniem pozwanego BFG wyłącza jego odpowiedzialność w zakresie udzielenia gwarancji bowiem operacja uimiennienia bonów lokacyjnych miała na celu obejście przepisów ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym i zwiększenie zobowiązań tego funduszu.

W tym miejscu stwierdzić należy, iż zarzut powyższy nie znajduje uzasadnienia ani w przepisach ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym ani w przepisach ustawy z dnia 31.1.89 r. Prawo Bankowe /Dz. U. Nr 72 z 1992 r. poz. 359/.

Ustawa o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym w art. 22 pkt 1 stanowi, że podmiotami stosunku gwarancji są Fundusz i deponent. A zatem dla odpowiedzialności w zakresie udzielenia gwarancji istotne jest jedynie spełnienie określonych przesłanek przez te dwie strony stosunku gwarancji. Z drugiej strony zarzut pozwanego jest chybiony z punktu widzenia przepisów Prawa bankowego, które w art. 109 określa zakres działania banku w okresie zawieszenia działalności. Stanowi on, iż w okresie zawieszenia działalności bank:

1/ reguluje zobowiązania z tyt. nakładów oszczędnościowych lokat, rachunków bieżących i kredytu refinansowego przy czym z pierwszeństwa korzystają zobowiązania wobec osób prawnych i fizycznych nie będących członkami /akcjonariuszami/ banku, uregulowanie innych zobowiązań ulega wstrzymaniu,

2/ bez zezwolenia Prezesa NBP nie udziela nowych kredytów ani pożyczek,

3/ nie wypłaca dywidendy ani oprocentowania udziałów.

Z cyt. wyżej przepisu nie wynika, iż bank w okresie zawieszenia działalności nie może dokonać uimiennienia bonów lokacyjnych jako dowód na zdeponowane w tym banku środki pieniężne. Zdaniem Sądu operacja taka zmierzała do uregulowania zobowiązania banku z tyt. wkładu oszczędnościowego deponenta. Była zatem czynnością do której bank ze względu na treść art. 109 Pr. Bankowego był wręcz zobowiązany.

Nadto podnieść należy, iż omawiany zarzut pozwanego BFG sąd odebrał jako skierowany nie przeciwko powodowi a bankowi, który zdaniem pozwanego uimienniając bony lokacyjne naruszył art. 109 Prawa bankowego. W rezultacie bowiem uimiennienie bonów lokacyjnych było czynnością dokonaną przez bank w momencie przedstawienia przez powoda bonów do realizacji. Na dokonanie tej czynności powód nie miał żadnego wpływu.

Skoro zatem pomiędzy stronami stosunek gwarancji tj. funduszu i deponentem warunki gwarancji zostały spełnione na podstawie art. 21 w zw. z art. 23 pkt 2 ust. 1 ustawy z dnia 14.12.94 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym /Dz. U. nr 4 poz. 18 z 1995 r./ należało orzec jak w sentencji.

Na podstawie art. 98 § 1 kpc zasądzone od pozwanego na rzecz powoda kwotę 72,00 zł z tyt. zwrotu kosztów procesu /opłaty sąd./.

Wyrok Sądu Rejonowego w Z z dn. 28.5.97 r. zaskarżył apelacją Bankowy Fundusz Gwarancyjny zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i zastosowanie art. 2 pkt 2 i 4 oraz art. 21 i art. 22 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym oraz 109 Prawa Bankowego oraz błędne ustalenie Sądu I inst., iż wystawione przez Spółdzielczy Bank bony lokacyjne są dowodami imiennymi, albowiem uimiennienie tych bonów nigdy nie nastąpiło.

W oparciu o podniesione zarzuty, pozwany BFG domagał się zmiany zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa w stosunku do niego.

Powód odpowiedzi na apelację nie złożył, a na rozprawie domagał się oddalenia apelacji jako bezzasadnej.

Sąd Wojewódzki po rozpoznaniu sprawy, zważył co następuje:

apelacja pozwanego Bankowego Funduszu Gwarancyjnego jest zasadna.

Zasadność apelacji wynika z zasadności podniesionych przez tegoż pozwanego zarzutów.

Pozwany trafnie zarzuca, iż bony lokacyjne wystawione przez Spółdz. Bank a dołączone do akt sprawy w charakterze dowodów uzasadniających roszczenie powoda, są dokumentami na okaziciela i nigdy nie nastąpiło ich uimiennienie, co wbrew treści tychże dowodów ustalił Sąd I inst. Bony, które w kserokopii przedstawił powód i które znajdują się na k. 10-12 akt, a które powód w oryginale okazał Sądowi /vide: protokół rozprawy/ nie zawierają ani na stronie tytułowej, ani też na odwrocie żadnej klauzuli bądź wzmianki o ich uimiennieniu, albowiem poza pieczęcią banku z dnia 20.3.96 r. oraz pieczęcią imienną insp. z podpisem tejże osoby i wpisaniem daty „20 marzec 96” oraz na druku o treści „na skutek denominacji wartość bonu wynosi sto - zł/słownie sto złotych/ nie zawierają one jakichkolwiek dalszych klauzul bądź wzmianek poza treścią drukowaną bonów na obu ich stronach.

Przyjęcie zatem przez Sąd faktu uimiennienia tychże dokumentów, jest sprzeczne z treścią owych dowodów.

Słusznym jest również zarzut apelacji, iż zaskarżony wyrok został wydany z naruszeniem przepisów prawa materialnego. Orzeczenie to narusza bowiem przepis art. 21 i 22 oraz art. 2 pkt 1 i pkt 4 ustawy z 14.12.94 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym Dz. U. z 1995 nr 4 poz. 18.

Przepis art. 21 powyższej ustawy stanowi o celach obowiązkowego systemu gwarantowania środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych określając iż utworzenie BFG ma zapewnić deponentom „wypłaty środków zgromadzonych” na rachunkach bankowych „do wysokości określonej ustawą, w przypadku utraty przez podmiot objęty systemem gwarantowania możliwości ich zwrotu”.

Art. 22 w ust. 1 określa, iż podmiotami stosunku gwarancji są: Fundusz oraz deponent, zaś w ust. 2 ustawodawca określa, iż przedmiotem gwarancji jest wierzytelność deponenta, w związku z którą z dniem spełnienia warunków gwarancji nabywa on w stosunku do Funduszu na warunkach określonych w ustawie, uprawnienie do świadczenia pieniężnego.

Art. 2 cyt. ustawy w pkt 1 określa kto jest deponentem w rozumieniu tejże ustawy. Deponentem w/g tegoż przepisu jest osoba fizyczna, prawna lub inna jednostka organizacyjna nie mająca osobowości prawnej, które posiada środki pieniężne na rachunku bankowym - z wyłączeniem nadto niektórych podmiotów.

W ust. 4 art. 2 tejże ustawy określa się co należy rozumieć pod pojęciem dnia spełnienia gwarancji.

Analiza przepisu art. 22 oraz 2 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym nie pozwala przyjąć i traktować powoda jako deponenta w rozumieniu tejże ustawy, skoro powód nie posiadał środków zgromadzonych na r-ku bankowym pozwanego w nin. sprawie SB, a był jedynie posiadaczem bonów lokacyjnych.

Jak wcześniej podniesiono, bony te nigdy nie zostały uimiennione, zatem w żadnym wypadku nie można było przyjąć by powód będący osobą fizyczną mógł być traktowany jako deponent w rozumieniu ustawy o BFG, albowiem nie posiadał on środków pieniężnych na rachunku banku, których to środków z uwagi na upadłość banku nie był w stanie odzyskać.

Sąd w całości zmuszony jest podzielić słusność stanowiska pozwanego wyrażonego w apelacji, iż bony lokacyjne posiadane przez powoda są dokumentami na okaziciela, a nie dowodami posiadania przez powoda środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym pozwanego banku.

Z powyższych przyczyn powód nie może być traktowany jako podmiot stosunku gwarancji, stosownie do art. 22 ust. 1 powołanej wyżej ustawy, a roszczenie jakiego dochodzi nie znajduje uzasadnienia dla jego uwzględnienia w oparciu o przepisy ustawy z 14.12.94 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym.

Z uwagi na powyższe, apelację pozwanego należało uznać za zasadną, a skoro zaskarżony wyrok został wydany z obrazą prawa materialnego, stosownie do przepisu art. 386 § 1 kpc, wyrok ten należało zmienić i powództwo oddalić.

Uwzględniając jednak wiek, sytuację materialną powoda, Sąd stanął na stanowisku, iż mimo apelacji pozwanego istnieją szczególne okoliczności, dla których w oparciu o przepis art. 102 kpc należało odstąpić od obciążania powoda obowiązkiem uiszczenia przez niego na rzecz pozwanego BFG kosztów zast. procesowego należnych pozwanemu za instancję odwoławczą.

Kierując się tymi motywami, Sąd uznał również za niecelowe obciążanie powoda kosztami dot. nieuwzględnionych kosztów sądowych, którymi wobec uwzględnienia apelacji pozwanego nie można też obciążyć tej strony procesowej i z tego powodu kosztami tymi obciążył Skarb Państwa.

W a r s z a w a

nakład 2100 egz.